

Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren "LAKS"

Jaarverslag 2019

LAKS
Drieharingstraat 6
3511 BJ UTRECHT

Inhoud

1. BESTUURSVERSLAG	3
1.1 Juridische Structuur	3
1.2 Organisatiestructuur	3
1.3 Activiteitenverslag	3
1.4 Resultaten uit de activiteiten	4
1.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en inmiddels in 2020 genomen besluiten	5
1.6 Begroting LAKS 2020	5
1.7 De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen	6
2. JAARREKENING	7
Balans per 31 december 2019	7
Staat van baten en lasten 2019	8
Kasstroomoverzicht 2019	9
Grondslagen	10
Toelichting op de onderscheiden posten van de Balans per 31 december 2019	11
Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten 2019	13
3. OVERIGE GEGEVENS	16

Alle in dit rapport vermelde bedragen luiden in Euro's, tenzij anders vermeld.

1. BESTUURSVERSLAG

Rechtspersoon	Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren
Verkorte naam	Vereniging LAKS
Adres	Drieharingstraat 6
Postcode	3511 BJ
Tel.	030 7900910
KvK	40534946
Website	www.laks.nl
E-mail	info@laks.nl

1.1 Juridische Structuur

De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een vereniging. Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren is op 7 april 1984 opgericht. Het boekjaar van de vereniging is gelijk aan het kalenderjaar. LAKS is een vereniging met een eigen bestuur, heeft een bestuur bestaande uit zeven bestuursleden en kent binnen het bestuur de volgende functies: voorzitter, secretaris, penningmeester en daarnaast de algemene bestuurders.

1.2 Organisatiestructuur

Het LAKS is een landelijke vereniging van, voor en door scholieren. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de vereniging. De ledenvergadering bepaalt het beleid en kiest de leden van het bestuur. De leden van het LAKS zijn leerlingenraden binnen uitsluitend het voortgezet onderwijs, die zich als lid van het LAKS hebben ingeschreven. De Algemene Ledenvergadering vindt minimaal driemaal per jaar plaats.

Het bestuur bereidt het beleid voor en is verantwoordelijk voor het realiseren van het beleid en voor het goed draaien van de vereniging. Het bestuur bestaat uit minimaal drie en ten hoogste zeven leden die gezamenlijk bevoegd zijn.

Het verenigingsjaar van LAKS volgt een schooljaar en loopt derhalve niet gelijk aan een kalender- of boekjaar. Dat betekent dat het bestuur van LAKS altijd in juni wisselt. Het bestuur dat begin 2019 aan het roer stond is niet gelijk aan het bestuur dat eind 2019 de leiding had. Het LAKS-bestuur ultimo 2019 is als volgt samengesteld:

Voorzitter	Pieter Lossie
Secretaris	Fierke Koolen
Penningmeester	Lucas van de Vijver
Bestuurder	Nienke Luijckx
Bestuurder	Jens Gigase
Bestuurder	Corlien Douma
Bestuurder	Sara Korving

Gedurende het verslagjaar 2019 werden aan de vereniging LAKS door stichting COMBO vijf medewerkers gefaciliteerd. Per 31.12.2019 waren dit:

Voor LAKS-activiteiten:

- Algemeen beleidsmedewerker Sharifah Redan
- Algemeen beleidsmedewerker Alex Friso
- Algemeen beleidsmedewerker Max Bloem

Voor LAKS-activiteiten, met extra aandacht voor het VMBO:

- Projectmedewerker Robine Pollemans

Voor LAKS-monitor 2019-2020:

- Projectmedewerker Miron van Wijngaeren

1.3 Activiteitenverslag

De kernactiviteiten van de vereniging worden uitgevoerd op basis van de Subsidieregeling LAKS, JOB en COMBO.

De kernactiviteiten van de vereniging zijn:

- het vertegenwoordigen van de belangen en het versterken van de positie van de leerlingen van het voortgezet onderwijs;
- het verbeteren van het leefklimaat op de scholen en instellingen.

De kernactiviteiten omvatten in ieder geval:

- het bevorderen en ondersteunen van medezeggenschap en participatie van leerlingen voor het voortgezet onderwijs;
- het zijn van gesprekspartner van de minister of staatssecretaris;
- het beïnvloeden van het landelijke onderwijsbeleid, en
- het organiseren en coördineren van regionale en landelijke acties en activiteiten.

Ook in 2019 vertegenwoordigde LAKS de belangen van de vo-scholieren en werkte het aan verbetering en versterkingen van leerlingenraden en medezeggenschap - met ondersteuning van de door COMBO gefaciliteerde medewerkers. De door OCW toegekende subsidie werd tevens ingezet voor de speerpunten van het bestuur 2018/2019 en het bestuur 2019/2020.

1.4 Resultaten uit de activiteiten

LAKS heeft volgens plan een heel aantal activiteiten uitgevoerd. Dit resulteerde, naast het vele lobbywerk van LAKS bij de verschillende partijen, in het volgende:

- 321 leerlingenraden zijn lid van het LAKS. Dat zijn er 9 meer dan in 2018.
- 4 algemene ledenvergaderingen georganiseerd. Deze trokken gemiddeld 92 leerlingen.
- 45 trainingen aan leerlingenraden door heel Nederland gegeven.
- 2 MasterKlassen met gemiddeld 6 leerlingen
- 1 themadag (30II)
  - Onderwijsdebat bij CITO
- 3 scholierencongressen. Gemiddeld 50 leerlingen.
  - Rotterdam (100II)
  - Nijmegen (42II)
  - Tiel (15II)
- 3 werkgroepen en 2 commissies.
  - Voortgangscommissie
  - Sollicitatiecommissie
  - Werkgroep MeerjarenViSie:
  - Werkgroep Krimp
  - Werkgroep Toetscultuur
- 6 paneldiscussies georganiseerd. Gemiddeld 30 scholieren per paneldiscussie.
- 1 VMBO-panel georganiseerd (25 leerlingen)
- 1 VMBO-tour waarbij 6 scholen zijn bezocht.
- Middels het Kansengelijkheidsmantifest gezamenlijk met andere (politieke)jongerenorganisaties aandacht gevraagd voor kansenongelijkheid in het voortgezet onderwijs.
- Actie "excellenter scholen" om aan te kaarten dat leerlingen bij het predicaat van de Inspectie van het Onderwijs betrokken moeten worden.
- Vanwege de ontwikkelingen rondom Curriculum.nu is er met zo'n 10 verschillende mediakanalen contact gezocht met als doel aanknopingspunten te ontwikkelen om in de toekomst de media beter te benutten in het belang van (de stem van) leerlingen.

Persuitingen

- 16 persberichten verstuurd
- 4 keer gepubliceerd in bladen van partnerorganisaties zoals VO-raad, VOS abb, VO-gids, Maatschappij en Politiek
- 8 nieuwsbrieven verstuurd naar 2284 abonnees

Belangrijke publicaties of uitzendingen in landelijke media:

- Bericht op NOS over actie "Excellente Scholen"
- Bericht in De Volkskrant over uniforme doorstroomeis
- Genoemd in KASSA over manifest kansenongelijkheid
- Genoemd in METRO: start EEKL
- Artikel op RTL Nieuws over de eerste dag van de EEKL
- Artikel in het Parool over verplaatsing van de examens i.v.m. huldiging Ajax
- Artikel in het AD over actie tegen renteverhoging studielening
- Artikel in AD Woerden over de start van het voorzitterschap van Pieter Lossie.
- Interviews in o.a. De Telegraaf, het AD, Omroep Zeeland, NPO Radio 1, 7Days over verscheidene onderwerpen, maar waarbij leerlingenwelzijn meermaals naar voren gebracht werd.
- Interviews in o.a. De Volkskrant, het AD, Radio Utrecht met sociale veiligheid van scholieren als onderwerp

- Interview aan BNR Nieuwsradio en Radio Utrecht met de lerarenstaking als onderwerp
- Tafelgast bij Uvandaag om over het lerarentekort te praten
- Tafelgast bij Tijs van den Brink om over het motivatieprobleem van Nederlandse scholieren te praten
- Deelname aan artikel op NOSstories over schoolstraffen
- Deelname aan artikel op NOSstories over online veiligheid van scholieren
- Deelname aan reportage van Nieuwsuur waarin LAKS in gesprek gaat met scholieren over Curriculum.nu.

Overige publicaties

- Schoolgebouwd (een spel over medezeggenschap)
- Onderzoek naar o.a. medezeggenschap in PrO en schoolveiligheid
- Position paper n.a.v. internetconsultatie „Sterk beroepsonderwijs“
- Opinierechtikel in Trouw over Curriculum.nu
- Handreiking leerlingendaling voor leerlingen en bestuurders
- “Kansenongelijkheid? Die is hier niet” – Rapportage scholierencongressen 2019.
- 4 podcastafleveringen over actuele onderwerpen zoals de vrijwillige ouderbijdrage en LHBTI op school.

Social Media

- 10.989 Facebook volgers
- 13.462 Twitter volgers
- 2.114 Instagram volgers
- 345 YouTube abonnees

1.5 Belangrijkste bestuurlijke voornemens en inmiddels in 2020 genomen besluiten

Het bestuur LAKS 2019-2020 dat in juni 2019 is aangesteld en tot juni 2020 het beleid bepaalt, heeft geen grote koerswijzigingen aangekondigd en zal de lijnen van voorgaande besturen volgen. In juni 2020 treedt er een nieuw bestuur aan, dat het beleid voor het schooljaar 2020-2021 zal uitzetten. Het bestuur 2019-2020 heeft de volgende speerpunten benoemd:

- *Professionalisering van de medezeggenschapsraad*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: Schoolleiders bewust maken van het vakjargon binnen de MR, Leerlingengeledingen moeten hun rechten kennen, en Leerlingengeledingen moeten de financiële verantwoording kunnen beoordelen
- *Het bevorderen van het leerlingenwelzijn*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: Het voortgezet onderwijs moet af van de huidige toetscultuur, bewustwording creëren over kansenongelijkheid in het onderwijs, de prestatiedruk die heerst en het 24/7 gevoel van onderwijs verminderen, en bevordering van de veiligheid van LHBTI-leerlingen
- *LAKS als vereniging diverser maken*
Hieronder vallen o.a. de volgende doelen: Het imago van het LAKS als vereniging verbeteren, meer leden uit krimpregio's betrekken bij het LAKS, en meer leden van het VMBO en PrO betrekken bij het LAKS.

1.6 Begroting LAKS 2020

	2020	2019
Leden	9.085	9.085
Bestuur	34.660	34.660
Eindexamens	19.500	9.500
Inhoud	25.250	31.250
Voorlichting & informatievoorziening	15.000	19.000
<i>Totaal</i>	<i>103.495</i>	<i>103.495</i>

Lopende projecten in 2020:

- LAKS monitor 2019-2020; OCW, verplichtingsnummer VO560044957, zaaknummer 1420338 en met kenmerk 1439270 voor totaal € 253.308.
- LAKS Lustrum 35 jaar; aanvraag projectsubsidie € 6.714,85 bijdrage OCW.

1.7 De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen

De bestemmingsreserve van het LAKS is opgebouwd door ledencontributies en wordt aangewend voor overschrijdingen van de instellingssubsidies en onverwachte grote uitgaven.

Bestemmingsreserve "Ledengeld"	Uitputting	Voeding	Saldo
<i>Saldo 1 januari 2019</i>			46.237
<i>Ledengeld</i>			
Kortingen MR cursussen	120	-	
Publicatierecht Wolters Noordhoff	-	84	
Oninbare debiteur	10	-	
Ledengeld 2019	-	19.260	
Naar Leden	6.041	-	
Naar Bestuur	10.974	-	
	<hr/>	<hr/>	
	17.145	19.344	
<i>Financiële baten en lasten</i>			
Eigen kosten bankrente 2019	178	-	
	<hr/>	<hr/>	
Resultaat 2019	17.323	19.344	2.021
<i>Saldo 31 december 2019</i>			48.258

2. JAARREKENING

Balans per 31 december 2019

(na resultaatbestemming)

	31-dec-19	31-dec-18
1 Activa		
<i>Vlottende activa</i>		
1.1 Vorderingen	2.187	23.121
1.2 Liquide middelen	56.083	47.840
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>58.270</i>	<i>70.961</i>
Totaal activa	58.270	70.961
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	32.822	28.361
2.2 Kortlopende schulden	25.448	42.600
Totaal passiva	58.270	70.961

Staat van baten en lasten 2019

	2019	Begroot 2019	2018
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	196.877	212.056	268.217
3.2 Overige baten	26.618	22.198	48.742
Totaal Baten	223.495	234.254	316.959
Lasten			
4.1 Project "rekentoets"	62	-	466
4.2 Project "LAKS-monitor"	90.613	108.561	147.023
4.3 Project derden "Versterking medezeggenschap Aob	7.274	3.478	30.022
4.4 Project "Vernieuwing examenklachtenlijn LAKS"	-	-	29.790
4.5 Kosten uit ledengeld/contributie	17.145	18.720	11.904
4.6 Kosten Instellingssubsidie	103.762	103.495	101.718
Totale lasten	218.856	234.254	320.923
Saldo Baten en Lasten	4.639	-	-3.964
5 Financiële baten en lasten	-178	-	-40
Resultaat	4.461	-	-4.004
Toevoeging aan bestemmingsreserve "Ledengeld"	2.021	-	6.776
Onttrekking aan bestemmingsreserve "Ledengeld"	-	-	-
Toevoeging aan "Egalisatiereserve"	2.440	-	-
Onttrekking aan "Egalisatiereserve"	-	-	-10.780
Resultaat na bestemming	4.461	-	-4.004

Kasstroomoverzicht 2019

	31-dec-19	31-dec-18
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	4.639	-3.964
Verandering in vlottende middelen:		
Vorderingen (-/-)	20.934	-18.553
Schulden	<u>-17.152</u>	<u>-43.649</u>
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.782	-66.166
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>8.421</i>	<i>-66.166</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	-	-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Ontvangen interest	35	161
Betaalde interest (-/-)	<u>-212</u>	<u>-201</u>
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	<i>-178</i>	<i>-40</i>
	<i>-178</i>	<i>-40</i>
Mutatie liquide middelen		
	8.243	-66.206
Saldo liquide middelen 1 januari	47.840	114.046
Saldo liquide middelen 31 december	<u>56.083</u>	<u>47.840</u>
<i>Mutatie liquide middelen</i>	<i>8.243</i>	<i>-66.206</i>

Grondslagen

Algemeen

De grondslagen voor de jaarrekening zijn gebaseerd op de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen (RJK).

Activiteiten

Landelijk Actie Komitee Scholieren is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40534946 en feitelijk gevestigd aan de Drieharingstraat 6 te Utrecht.

De kerntaken bevatten:

- het vertegenwoordigen van de belangen en het versterken van de positie van de leerlingen van het voortgezet onderwijs
- het verbeteren van het leefklimaat op de scholen en instellingen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Waardering van de activa en de passiva

Activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde tenzij hieronder anders vermeld.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de vereniging.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserves zijn opgebouwd uit bijdrage van de leden minus de kosten.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden is aangebracht

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend, en nog te betalen bedragen.

Grondslagen voor de resultaatsbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het jaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De Rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitstaande vorderingen en verplichtingen bij kredietinstellingen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen in de toelichting op de balans.

Grondslagen voor het Kasstroomoverzicht

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

Toelichting op de onderscheiden posten van de Balans per 31 december 2019

Vorderingen

		31-12-2019	31-12-2018
1.1	Vorderingen		
1.1.1	MR-cursussen	250	845
1.1.2	RC Stichting COMBO	-	11.754
1.1.3	Overige vorderingen	1.937	10.522
	<i>Totaal vorderingen</i>	<u>2.187</u>	<u>23.121</u>

Liquide middelen

		31-12-2019	31-12-2018
1.2	Liquide middelen		
1.2.1	Bank	56.083	47.840
	<i>Totaal liquide middelen</i>	<u>56.083</u>	<u>47.840</u>

Uitsplitsing bankrekeningen

	31-12-2019	31-12-2018
NL04 TRIO 0776 4950 54	11.083	17.840
NL80 ASNB 0893 3963 97	45.000	30.000
<i>Totaal</i>	<u>56.083</u>	<u>47.840</u>

Eigen vermogen

2.1	Eigen vermogen	Stand 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2019
2.1.1	Bestemmingsreserve "Ledengeld"	46.237	-	2.021	48.258
2.1.2	Egalisatiereserve	-17.876	2.440	-	-15.436
	<i>Eigen vermogen</i>	<i>28.361</i>	<i>2.440</i>	<i>2.021</i>	<i>32.822</i>

Het eigen vermogen bestaat ultimo 2019 uit een negatieve egalisatiereserve en een bestemmingsreserve Ledengelden. Volgens de subsidieregeling COMBO, LAKS & JOB is het vormen een egalisatiereserve toegestaan. De bestemmingsreserve Ledengeld is opgebouwd uit het resultaat op de bijdragen van leden minus de kosten die hieruit betaald zijn. Voor 2019 is er een positief resultaat voor de bestemmingsreserve Ledengeld van € 2.021.

Er is een negatieve egalisatiereserve gevormd. De beginstand 2019 was - €17.876, en bestond uit een openstaande eigen bijdrage aan het project Vernieuwing Eindexamenklachtenlijn en een negatief resultaat op de instellingssubsidie. Er is in 2019 een positief resultaat van €2.440 toegevoegd. Dit bedrag is opgebouwd uit een negatief resultaat op de instellingssubsidie 2019 van € 267, plus een positief resultaat op de instellingssubsidie 2016 van € 2.707.

Kortlopende schulden

2.2	Kortlopende schulden	31-12-2019	31-12-2018
2.2.1	Nog te verrekenen subsidiegelden	-	16.510
2.2.2	Nog te besteden subsidiegelden	21.393	7.303
2.2.3	Crediteuren	4.055	18.787
	<i>Totaal kortlopende schulden</i>	<i>25.448</i>	<i>42.600</i>
<i>2.2.1. Uitsplitsing nog te verrekenen subsidiegelden</i>			
	Structurele subsidie 2016	-	2.707
		-	2.707
	Project LAKS-monitor 2018-2019	-	13.803
		-	13.803
	<i>Totaal overlopende passiva</i>	<i>-</i>	<i>16.510</i>
<i>2.2.2 Uitsplitsing nog te besteden subsidiegelden</i>			
	Project "Rekentoets Klachtenlijn"	3.445	3.507
	LAKS monitor 2019-2020	17.948	-
	AOB Versterking medezeggenschap	-	3.796
		21.393	7.303
<i>2.2.3 Uitsplitsing crediteuren 31-12-2019</i>			
	Onderzoek prestatiedruk		3.630
	Declaratie bestuur		325
	Overige crediteuren		55
	Bankkosten 4 ^e kwartaal 2019		45
	<i>Totaal crediteuren</i>		<i>4.055</i>

Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten 2019

BATEN

3.1	Rijksbijdragen	2019	Begroting 2019	2018
3.1.1	Instellingssubsidie	103.495	103.495	103.495
3.1.2	LAKS Monitor	90.613	108.561	147.023
3.1.3	Instellingssubsidie 2016	2.707	-	-
3.1.4	Rekentoets Klachtenlijn	62	-	466
3.1.5	EEKL	-	-	17.233
		<u>196.877</u>	<u>212.056</u>	<u>268.217</u>

- 3.1.3 Instellingssubsidie LAKS 2016 had een overschot van €2.707. De subsidie met verplichtingsnummer 61500-125907 is vastgesteld op 0 d.m.v. brief d.d. 13-12-2017. Daarom is dit bedrag vrijgevallen.

Rijksbijdrage	Verplichtings- nummer	Zaak- nummer	Kenmerk	Totaal beschikking	Beginstand 01-01-2019	Kosten 2019	Eigen Bijdrage	Bijdrage OCW	Stand 31-12-2019
LAKS Monitor 2019-2020	VO/560044957	1420338	1439270	108.561	-	90.613	-	90.613	17.948
Instellingssubsidie LAKS 2019	VO/560043204	1420045	1438245	103.495	-	103.762	267	103.495	-
Instellingssubsidie LAKS 2016	61500-125907		821642	-	2.707	-	-2.707	2.707	-
Rekentoets Klachtenlijn 2020	61500-121231		765977	-	3.507	62	-	62	3.445
Totaal				212.056	6.214	194.437	-2.440	196.877	21.393

De nog te besteden subsidie bestaat uit nog lopende projecten, namelijk:

- 3.1.2 Projectsubsidie LAKS-monitor 2019-2020 met verplichtingsnummer VO/560044957, kenmerk 1439270 zal in 2020 worden afgesloten en heeft per 31-12-2019 een eindsaldo van € 17.948.
- 3.1.4 Projectsubsidie Rekentoets Klachtenlijn met verplichtingsnummer 61500-121231, kenmerk 765977 €3.445. Dit project zal ook verantwoord worden in 2020.

Beide projecten staan verantwoord bij 2.2 Kortlopende schulden.

Andere baten

3.2	Overige baten	2019	Begroting 2019	2018
3.2.1	Contributie/leden	19.260	18.720	18.720
3.2.2	Versterking medezeggenschap Aob	7.274	3.478	30.022
3.2.3	Diversen	84	-	-
	<i>Totaal overige baten</i>	<u>26.618</u>	<u>22.198</u>	<u>48.742</u>

De overige baten bestaat uit contributieheffing 2018/2019: 321 leden á € 60.

Voor Project Versterking medezeggenschap is de oorspronkelijke einddatum verlengd van 01-09-2019 naar 31-01-2019 en is verantwoord en afgerekend met de Algemene Onderwijsbond. Saldo project per 31-12-2018 was €3.796. In januari 2019 is nog een bijdrage € 3.478 ontvangen. De kosten voor dit project in 2019 zijn €7.274.

LASTEN

4.1	Project "Rekontoetsklachtenlijn"	2019	Begroting 2019	2018
4.1.1	Ontwikkelen website & database	-	-	466
4.1.2	Domeinnaam	62	-	-
4.1.3	Verspreiding	-	-	-
	<i>Totaal</i>	<u>62</u>	<u>-</u>	<u>466</u>

Het project "Rekontoetsklachtenlijn", verplichtingnummer 61500-121231, d.d. 15.07.2015 loopt nog door tot 31-08-2020. Het project zal worden afgerekend in 2020.

4.2	Project "LAKS monitor '19-'20"	2019	Begroting 2019	2018
4.2.1	Personeelskosten	12.883	15.000	-
4.2.2	Technische Realisatie	53.763	60.000	-
4.2.3	Realisatie online-presentatie	17.590	15.000	-
4.2.4	Inhoudelijke realisatie	18	4.872	-
4.2.5	Acquisitie	2.670	10.000	-
4.2.6	Resultaatpresentatie	-	-	-
4.2.7	Overhead- & Accountantskosten	3.689	3.689	-
	<i>Totaal</i>	<u>90.613</u>	<u>108.561</u>	<u>-</u>

De LAKS-monitor is een tweejaarlijks, grootschalig tevredenheidsonderzoek onder middelbare scholieren en heeft als doel om leerlingenraden en schoolleiders een tool in handen te geven om het onderwijs op eigen school te verbeteren. Tevens geeft dit onderzoek inzicht in de tevredenheid van scholieren op landelijk niveau, zodat LAKS op landelijk niveau aan de slag kan om de knelpunten aan te pakken.

Het project LAKS-Monitor 2019-2020, is in mei 2019 van start gegaan en wordt in 2020 afgerond.

4.3	Project derden "Versterking medezeggenschap Aob"	2019	Begroting 2019	2018
4.3.1	Personeelskosten	1.879	3.478	19.759
4.3.2	Promotiemateriaal	5.395	-	9.483
4.3.3	Overhead- & Accountantskosten	-	-	780
	<i>Totaal</i>	<u>7.274</u>	<u>3.478</u>	<u>30.022</u>

LAKS heeft vanuit het Steunpunt Versterking Medezeggenschap in totaal €43.892 gekregen om leerlingenraden te trainen. Het project liep van 01-09-2018 tot en met 31-01-2019. Doel van dit project was, naast het versterken van de medezeggenschap, het professionaliseren (samenwerking en communicatie) van leerlingenraad en leerlingengeleding van de medezeggenschapsraad en de MR. Er is een projectmedewerker (16 uur per week) aangenomen die leerlingenraden in het hele land heeft getraind om bovenstaande doelstellingen te bewerkstelligen. Daarnaast is er een spel ontwikkeld en verspreid op scholen. Het project is in januari 2019 afgerond en afgerekend met de Algemene Onderwijsbond.

4.5	Kosten uit ledengeld/contributie	2019	Begroting 2019	2018
4.5.1	Extra kosten leden	6.041	-	4.386
4.5.2	Extra kosten bestuur	10.974	-	6.721
4.5.3	Overige	130	-	797
	<i>Totaal</i>	<u>17.145</u>	<u>-</u>	<u>11.904</u>

Deze kosten zijn gemaakt om de overschrijdingen van de instellingssubsidie aan te vullen.

4.6	Instellingssubsidie	2019	Begroting 2019	2018
4.6.1	Leden	9.085	9.085	9.085
4.6.2	Bestuur	34.660	34.660	34.660
4.6.3	Eindexamens	17.813	9.500	12.482
4.6.4	Inhoud	26.275	31.250	30.550
4.6.5	Voorlichting & informatievoorziening	15.929	19.000	14.941
		<u>103.762</u>	<u>103.495</u>	<u>101.718</u>

De instellingssubsidie heeft een overbesteding van € 267. De instellingssubsidie is gebruikt om de belangen van scholieren te behartigen. Dit is enerzijds gebeurd door de lobbywerkzaamheden van het bestuur bij politieke en onderwijspartijen. Anderzijds zijn er diverse formele en informele bijeenkomsten georganiseerd, waar scholieren met elkaar en het bestuur van LAKS in discussie gingen over onderwijs gerelateerde zaken.

5	Financiële baten en lasten	2019	Begroting 2019	2018
5.1	Rentelasten (-/-)	-212	-	-201
5.2	Rentebaten	34	-	161
	<i>Totaal Financiële baten en lasten</i>	<i>-178</i>	<i>-</i>	<i>-40</i>

6. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

n.v.t.

7. Gebeurtenissen na balansdatum

Begin 2020 is er een beschikking Fiscale Eenheid uitgegeven door de Belastingdienst. De naam van de Fiscale Eenheid is Stichting Combinatie Onderwijsorganisatie, Vereniging Jongerenorganisatie Beroepsonderwijs, Vereniging Landelijk Actie Komitee Scholieren, en is bekend onder btw-identificatienummer NL826154098B01.

3. OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming. Het resultaat wordt bestemd conform de vereisten van OCW zoals opgenomen in de subsidieregeling COMBO, LAKS & JOB, de beschikkingen en de afrekeningen van OCW.

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

Aan de ledenvergadering en het bestuur van
Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren
Drieharingstraat 6
3511 BJ Utrecht

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Landelijk Aktie Komitee Scholieren zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn "C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven" uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur over onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 9 april 2020

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

(was getekend)

De heer C. Rabe
Registeraccountant